

Sygn. akt: X C 4646/17 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2018 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu X Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSR Katarzyna Malinowska

Protokolant: sekretarz sądowy Katarzyna Domańska

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2018 r. w Toruniu

sprawy z powództwa Gminy M. G.

przeciwko R. G.

o zapłatę

oddala powództwo.

SSR Katarzyna Malinowska

Sygn. X C 4646/17

UZASADNIENIE

Powód Gmina M. G. dnia 19 maja 2017 r. wniósł do Sądu Rejonowego wE. powództwo przeciwko R. G.. Dochodził nim zapłaty kwoty 202,16 zł wraz z odsetkami, która wynikać miała z przejazdu komunikacją miejską bez ważnego biletu. Do pozwu dołączono wystawione przez kontrolera wezwanie do zapłaty.

Tamtejszy sąd 31 maja 2017 r. w sprawie pod sygnaturą (...) wydał nakaz zapłaty zgodny z żądaniem pozwu. Orzeczenie to utraciło następnie swą moc wobec skutecznego wniesienia sprzeciwu przez stronę pozwaną. W swoim piśmie z dnia 18 lipca 2018 r. pozwany potwierdził, że w czasie kontroli w dniu wskazanym na wezwaniu przebywał w autobusie bez biletu. Wskazywał jednak, że chciał go zakupić u kierowcy, nie zamierzał zaś opuścić pojazdu, jak wskazał to kontroler. Do sprzeciwu dołączono pismo kierowane do przedsiębiorstwa odpowiadającego za kontrolę biletów w (...) komunikacji miejskiej wraz z odpowiedzią, skargę na kontrolera z prośbą o zabezpieczenie nagrania z monitoringu, odpowiedź Zarządu (...) w G. oraz orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Następnie (...) Sąd postanowieniem z dnia 18 września 2017 r. wydanym pod sygnaturą (...) stwierdził swoją niewłaściwość miejscową, przekazując sprawę do tutejszego Sądu.

Ponadto do akt sprawy dołączono uchwałę Rady Miasta G. nr XXXV/988/09 w sprawie ustalania zasad taryfowych cen za przejazdy komunikacją miejską.

Sąd ustalił, co następuje:

Pozwany w dniu 4 września 2016 r. przebywając w G., wsiadł do autobusu komunikacji miejskiej linii 162, nie posiadając biletu na przejazd. W pojeździe trwała w tym czasie kontrola biletów, wobec czego pozwany – po krótkiej rozmowie z jednym z kontrolerów – udał się do kierowcy celem opłacenia przejazdu. Z uwagi na fakt, że pojazd znajdował się już w ruchu, a zamieszczone w autobusie komunikaty zakazują rozmowy z kierowcą w trakcie jazdy,

pozwany odczekał z zakupem biletu do kolejnego przystanku. Po zatrzymaniu się autobusu zbliżył się do kierowcy (a jednocześnie do znajdujących się obok drzwi wejściowych), co przez drugiego z kontrolerów zostało uznane za ujawnienie zamiaru opuszczenia pojazdu. Tym samym kontroler nałożył na pozwanego opłatę dodatkową, wypełniając wezwanie do zapłaty łącznej kwoty 193,80 zł. Pozwany odmówił przyjęcia wezwania.

Dowód:

- wezwanie (...) z dnia 4.09.2016 r., k. 5, także k. 23,
- przesłuchanie powoda na rozprawie z dnia 25.09.2018 r., k. 98,
- pismo pozwanego z dnia 12.09.2016 r., k. 22,
- pismo przedsiębiorstwa Z.W. (...) sp. z o.o. w S. z dnia 4.10.2016 r., L.dz. (...), k. 24.

Pismem z dnia 12 września 2016 r. skierowanym do przedsiębiorstwa dokonującego w imieniu powoda kontroli biletów w pojazdach (...) komunikacji miejskiej pozwany zawarł wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Wskazywał też, że nie mając przy sobie okularów nie mógł podpisać wręczanego mu wezwania. W piśmie przedsiębiorstwa (...) z dnia 4 października 2016 r., wskazano, że bilet należy zakupić na przystanku, na którym wsiadło się do pojazdu, podczas gdy pozwany po przejechaniu jednego przystanku miał zamiar opuścić autobus bez biletu. Wskazano, że w czasie przejazdu pozwany „nie uczynił nic celem zakupu biletu”.

Po otrzymaniu odpowiedzi odmownej pozwany zwrócił się bezpośrednio do Zarządu (...) w G. ze skargą na kontrolera, prosząc jednocześnie o zabezpieczenie nagrania z monitoringu prowadzonego w autobusie. Wkrótce uzyskał informację, że z uwagi na znaczny upływ czasu zabezpieczenie nagrania – przechowywanego jedynie przez 7 dni – nie jest już możliwe.

Dowód:

- pismo pozwanego z dnia 12.09.2016 r., k. 22,
- pismo przedsiębiorstwa Z.W. (...) sp. z o.o. w S. z dnia 4.10.2016 r., L.dz. (...), k. 24.
- pismo pozwanego z dnia 14.10.2016 r., k. 25,
- pismo Zarządu (...) w G. z dnia 25.10.2016 r., sygn. (...) - (...) -16, k. 26.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów z dokumentów oraz przesłuchania pozwanego. Przedłożone dokumenty Sąd uznał za w pełni wiarygodne – tworzyły one spójną całość, uzupełniając się wzajemnie z pozostałymi dowodami, zaś żadna ze stron nie wносиła uwag co do ich treści.

W sprawie, na wniosek strony powodowej, przeprowadzono także dowód z zeznań świadka Ł. M. – kontrolera biletów, który sporządził wezwanie do zapłaty przeciw pozwanemu. W ocenie Sądu jego zeznania miały jednak marginalne znaczenie z uwagi na upływ czasu i kilka tysięcy kontroli, jakie świadek przeprowadził od chwili rozpatrywanego zdarzenia. Z oczywistych względów nie był on w stanie przywołać jakichkolwiek szczegółów dotyczących kontroli pozwanego, a jedynie udzielił generalnych wyjaśnień na temat sposobu przeprowadzania kontroli. Przesłuchanie świadka odbyło się w trybie pomocy prawnej w Sądzie Rejonowym G. G. (sygn. (...)).

Ponadto Sąd przeprowadził dowód z przesłuchania stron, który ograniczono do przesłuchania strony pozwanej, jako że wysoce nieprawdopodobne było, by wiedzę na temat zdarzenia miał właściwy organ powoda, to jest prezydent miasta G. czy choćby Dyrektor Zarządu (...) w G.. Sąd w pełni dał wiarę twierdzeniom pozwanego, jako że korespondowały

one z pozostałymi dowodami, w szczególności z jego pismami kierowanymi do powoda wkrótce po zdarzeniu, a jeszcze przed skierowaniem sprawy na drogę sądową.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. prawo przewozowe (Dz. U. z 1984 r., nr 53, poz. 272 ze zm.) umowę przewozu zawiera się poprzez nabycie biletu ale także poprzez samo zajęcie miejsca w środku transportu. Zgodnie natomiast z art. 33a tej samej ustawy organizator transportu publicznego uprawniony jest do kontroli biletów, a w razie jego braku u pasażera do obciążenia go opłatą za przejazd oraz opłatą dodatkową. Sąd nie kwestionuje zatem prawa powoda do przeprowadzania kontroli ważności biletów, ani też wystawiania stosownych wezwań do zapłaty.

Niemniej na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd doszedł do przekonania, że działania kontrolera w rozpoznawanym przypadku były przedwczesne. Pozwany zgodnie z uzyskaną wiadomością udał się do kierowcy celem zakupu biletu. Zgodnie z informacjami znajdującymi się w pojeździe nabycie biletu u kierowcy nie jest możliwe w trakcie jazdy. Jednym z zarzutów przedsiębiorstwa dokonującego kontroli względem pozwanego było to, że nie podjął on kroków zmierzających do zakupu biletów jeszcze w trakcie jazdy pomiędzy przystankami. Wbrew temu, co zasugerowano w piśmie z 4 października 2016 r. Sąd nie doszukał się podstawy ku temu, by w trakcie jazdy informować kierowcę o zamiarze nabycia biletu. Podobnie przywołany § 3 pkt 13 uchwały Rady Miasta G. (...) nie wskazuje, by na pasażerze ciążył obowiązek zakupu biletu na przystanku, na którym wsiadł do pojazdu, ani też obowiązek stania bezpośrednio przy kabinie kierowcy (wskazuje jedynie, że zakup biletów możliwy jest wyłącznie gotówką, za odliczoną kwotę). Okoliczności te są najprawdopodobniej elementami codziennej praktyki w komunikacji miejskiej i tym samym mają swoje praktyczne konsekwencje. Niekiedy, z różnych przyczyn fizycznie niemożliwe jest zakupienie biletu na przystanku początkowym, w sytuacji gdy pojazd ruszy w trasę. Jak wskazały jednak zeznania świadka Ł. M. dopuszczalne w codziennej praktyce jest zezwolenie pasażerowi na zakup biletu już po rozpoczęciu przejazdu, jeżeli kontroler jest przekonany, że pasażer miał taki zamiar przed rozpoczęciem kontroli. Z zebranego materiału dowodowego wynika, że tak wyglądały także okoliczności niniejszej sprawy.

Kiedy autobus zatrzymał się na kolejnym przystanku pozwany zbliżył się do kierowcy celem zakupu biletu, co zostało poczytane za próbę opuszczenia pojazdu. W ocenie Sądu godne wiary są twierdzenia pozwanego, iż jako osoba nie w pełni sprawna ruchowo chwycił barierkę przy drzwiach wyjściowych, chcąc podejść do znajdującego się obok kierowcy. Wobec przedstawienia dowodów przeciwnych, ponownie na powoda przeszedł obowiązek, o którym mowa w art. 6 k.c. Sąd stanął na stanowisku, że usunięcie nagrania z monitoringu z serwerów powoda pomimo odmowy przez pozwanego podpisu i odbioru wezwania do zapłaty nie może dodatkowo obciążać tegoż pozwanego. Sąd nie neguje, że – jak zeznał świadek M. – nagminne jest podejmowanie przez pasażerów bez biletu prób opuszczenia pojazdu po tym, jak uprzednio sugerowali chęć nabycia biletu u kierowcy. Sąd nie wyklucza także, że takie samo wrażenie odnieść mógł kontroler w stosunku do pozwanego. Niemniej w ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwala uznać, że pozwany – biorąc także pod uwagę jego wiek i stan zdrowia – w rzeczywistości usiłował wysiąść z autobusu bez zakupu biletu i tym samym „uciec” kontrolerem.

Dlatego też oceniając powództwo jako nieudowodnione, Sąd postanowił oddalić powództwo na mocy art. 6 k.c. a contrario.

SSR Katarzyna Malinowska